

## ЗАКОН ЗА ИНОВАЦИИТЕ

### ГЛАВА ПЪРВА

#### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл.1** (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с формиране и провеждане на държавната политика в областта на иновациите и определя на иновационната политика на национално и регионално ниво.

(2) Иновацията е въвеждане в употреба на някакъв нов или значително подобрен продукт (стока или услуга) или производствен процес, на нов метод за маркетинг или на нов организационен метод в търговската практика, организацията на работните места или външните връзки, които създават пазарни предимства и при това повишават конкурентоспособността на фирмите.

(3) Иновациите са продукти, процесни (производствени), маркетингови и организационни, свързани са с дейността на националната иновационна система, в т.ч. иновативни предприятия, малки стартиращи предприятия, иновативни клъстери, технологични паркове, бизнес инкубатори за иновативни предприятия и др., и с използването на висококвалифициран персонал.

(4) Иновациите имат стратегическо значение за:

1. повишаване на конкурентоспособността на предприятията;
2. преодоляване на негативните последици от изменението на климата, от недостига на ресурси и от демографските промени;
3. осигуряване на интелигентен растеж на икономиката;
4. създаване на работни места;
5. осигуряване и развитие на ефективни връзки между образованието, науката и бизнеса за задоволяване потребностите на обществото.

**Чл.2** Този закон има за цел да създаде условия за ускорен икономически растеж чрез:

1. устойчивост и предвидимост на иновационната политика;
2. съгласуване на политиките за развитие на образованието, науката и иновациите;
3. увеличаване на публичното и частното финансиране за иновации;
4. осигуряване на обвързаност между източниците за финансиране на иновациите;
5. подобряване на бизнес средата чрез подпомагане създаването и разрастването на икономическата дейност и намаляване на регионалния дисбаланс;
7. създаване на предпоставки за увеличаване конкурентоспособността на българските икономически субекти.
8. подпомагане на прилагането на иновативен подход в производството на стоки и услуги;

**Чл.3** (1) При прилагане на този закон на всички нива, включително при планиране, програмиране, финансиране, наблюдение и оценка на мерките за подпомагане и насърчаване на иновациите се спазват принципите на предвидимост, прозрачност, равнопоставеност, съгласуваност, партньорство, отчетност, ефективност и свеждане на регулаторната намеса до минимално необходимото.

(2) Всички мерки и дейности в подкрепа на иновациите се регулират от разпоредбите в този закон и са в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България.

**Чл. 4** Иновационният процес включва научни, технологични, експериментални разработки, организационни, финансови и търговски действия, от които реално произтича реализацията на иновациите, или които са замислени с тази цел.

**Чл. 5** (1) Държавата създава благоприятна среда за стимулиране на иновационната дейност чрез данъчни, митнически, регулаторни и други икономически, финансови и социални облекчения.

(2) Държавата стимулира иновационната активност на предприятията, научно-изследователските организации и други юридически лица при условия и по реда на Закона за държавните помощи и правилника за прилагането му.

## ГЛАВА ВТОРА

### ОРГАНИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА

#### В ОБЛАСТТА НА ИНОВАЦИИТЕ

**Чл. 6** (1) Държавната политика в областта на иновациите се определя от Министерския съвет и се провежда от министъра на икономиката съгласно Иновационната стратегия за интелигентна специализация, приета от Министерския съвет;

(2) Политиката по ал. 1 се формира по предложение на Съвета за интелигентен растеж към Министерския съвет.

(3) Държавната политика в областта на иновациите се прилага по отношение на всички държавни и частни организации, структури и институции.

**Чл. 7** (1) Министърът на икономиката:

1. ръководи, координира и контролира осъществяването на държавната иновационна политика, при взаимодействие с държавните органи, органите на местното самоуправление, юридически лица с нестопанска цел, бизнес организации и други заинтересовани страни.

2. внася за одобрение в Министерския съвет ежегодно до 30 юни на съответната година Доклад за изпълнението на иновационната политика.

**Чл.8** (1) Докладът съдържа:

1. Обобщен отчет за изпълнението през предходната година на мерките и дейностите в подкрепа на иновациите от всички институции, финансирани от средствата на националния бюджет и европейските фондове;

2. Проследяване изпълнението на заложените индикатори в Иновационната стратегия за интелигентна специализация въз основа на сравнителен анализ на иновационната система на България със страните-членки на Европейския съюз;
3. Преглед на провежданата иновационна политика в България и предложения за промяна на политиката, ако това е необходимо;
4. План за действие през следващата година.

(2) Отчетът по ал.1, т. 1 и мерките по плана по ал. 1, т.4 се предоставят ежегодно до 30 април на настоящата година по утвърден образец. Образецът се утвърждава от министъра на икономиката и се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката.

(3) Докладът по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката.

### ГЛАВА ТРЕТА

#### АГЕНЦИЯ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИЯ РАСТЕЖ

**Чл. 9.** (1) Създава се Агенция за икономически растеж, наричана по-нататък „агенцията“. Изпълнителният директор на агенцията е второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на икономиката

(2) Агенцията се ръководи и представлява от изпълнителен директор.

(3) Агенцията е юридическо лице със седалище София

(4) Организацията и дейността на Агенцията се уреждат с устройствен Правилник, приет от Министерския съвет.

**Чл. 10.** Агенцията реализира държавната политика, като:

1. подпомага разработването на иновации, като подкрепя, вкл. финансово, изпълнението на научно-изследователски и развойни проекти;

2. изпълнява мерки за развитието на иновациите, заложен в Иновационната стратегия за интелигентна специализация;

3. участва в разработването на Стратегия за насърчаване на инвестициите в страната в сътрудничество с органите на изпълнителната власт и заинтересовани неправителствени организации;

4. провежда маркетинг и рекламна кампания на национално и местно ниво за представяне на България като добра дестинация за инвестиции, както и за насърчаване на иновациите и търговията;

5. представя и рекламира в чужбина възможностите и условията в страната като добра среда за инвестиции, иновации и търговия в България;

6. развива контакти с търговските представителства на страната, с международни организации и с финансови институции за идентифициране на потенциални

инвеститори и за насърчаване на интернационализацията на малките и средните предприятия;

7. прилага мерки и инструменти за засилване присъствието на българските експортно ориентирани продукти на международните пазари;

8. координира и подпомага приложението на научни постижения в реалната икономика, предоставя мерки за насърчаване на развойната дейност и въвеждането на иновации;

9. събира и предоставя информация за налични европейски програми в помощ на инвестициите, иновациите и търговията;

10. предоставя консултации за възможностите за ползване на различни инструменти за финансов инженеринг и достъп до чуждестранни фондове и програми;

11. Финансира иновативни проекти чрез НИФ;

12. разработва и предоставя пакетни мерки за финансиране на малките и средните предприятия, стартиращи предприятия и подлежащи на сертифициране инвестиционни проекти;

13. разработва и предоставя пакетни мерки за обучение на бизнеса и подкрепа за развитие на научно-изследователската и развойна дейност и внедряване на иновации в малките и средни предприятия;

14. Осъществява информационно обслужване и подпомага инвеститорите за реализиране на инвестиционните им проекти;

15. изготвя годишен доклад за инвестициите в страната и за условията за тяхното насърчаване, който представя чрез министъра на икономиката в Министерския съвет;

16. поддържа различни информационни масиви в услуга на бизнеса, предоставя информация, консултира и съдейства на потенциални инвеститори и представители на малки и средни предприятия;

17. осъществява взаимодействие с общинските администрации и общинските съвети с цел реализиране на съвместни инициативи за насърчаване интернационализацията на малките и средните предприятия на общинско ниво и за изграждане на инвестиционен потенциал по места;

18. осъществява функции на независимо звено за наблюдение и оценка на изпълнението на финансовите инструменти на Иновационната стратегия за интелигентна специализация;

19. Издава документ, удостоверяващ изпълнението на инвестиционния проект по искане на инвеститора или на съответния компетентен орган на местната или централната власт по повод прилагането на съответната насърчителна мярка съгласно закона

Чл.11. В годишния закон за държавния бюджет на Република България се предвиждат целеви средства за извършване на инвестиционен маркетинг от агенцията.

## ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 1.** По смисъла на този закон:

1. „продуктова иновация“ е внедряването на нов или в значителна степен усъвършенстван продукт и/или услуга по отношение на техните свойства или начин на ползване. Тук се включват и значително усъвършенстване в техническите характеристики, компонентите и материалите, вградения софтуер, в степента на удобство при ползване или в някакви други функционални характеристики. Продуктовата иновация се счита за внедрена, ако е достигнала до потребителския пазар. Не се считат за продуктова иновация малки промени или усъвършенствания на продукта/услугата с незначително равнище на новост; увеличаване на обема на произведената продукция; прекратяване на производството на съществуващ продукт; промени в резултат само на промени в цените; съществуващи вече продукти, произведени по поръчка; редовни сезонни и други циклични промени на продукта; разнообразяване на предлаганите продукти в резултат от въвеждане на незначителни промени;

2. „процесна иновация“ е внедряването на нов или в значителна степен усъвършенстван метод на производство или доставка (включително съществени изменения в технологиите, производственото оборудване и/или софтуер). Процесната иновация се счита за внедрена, ако се използва в процеса на производство. Не се считат за процесна иновация малки промени или усъвършенствания; повишаване на производство или обслужване посредством добавяне на производствени или логистични системи, които са много сходни с вече използваните; извеждане от употреба на процес; обикновена замяна или разширяване на основните средства; промени в резултат само на промени на производствените цени; редовни сезонни и други циклични промени; търговия с нови или съществено усъвършенствани продукти;

3. „организационна иновация“ е внедряването на нов организационен метод в стопанските практики на предприятието, в организацията на работното място или външните отношения на предприятието, които са насочени към повишаване ефективността на фирмата- чрез съкращаване на административните и оперативни разходи, повишаване удовлетвореността на служителите на техните работни места (и на производителността им), намаляване на разходите за снабдяване. Не се считат за организационна иновация промени в стопанските дейности на предприятието, организацията на работното място или външните отношения, които се основават на организационни методи, които вече се използват другаде в предприятието; промени в управленската стратегия спрямо външната среда; сливания и придобивания; извеждане от употреба на процес; обикновена замяна или разширяване на основните средства; промени в резултат само на промени на производствените цени; изработка по поръчка; редовни сезонни и други циклични промени; търговия с нови или съществено усъвършенствани продукти;

4. „маркетинговата иновация“ е внедряване на нов метод на маркетинг, включително значително изменение на дизайна или опаковката на продукта, начина на неговото складиране и/или транспорт, реклама на пазара или при определянето на неговата пазарна цена. Тя е насочена към задоволяване и/или стимулиране нуждите на потребителя, отваряне на нови пазари или завоюване на нови позиции за продукцията на предприятието с цел увеличаване обема на продажбите.

5. „националната иновационна система“ включва институции в обществения и частния сектор, в това число малки и средни предприятия, големи предприятия, научно-изследователски организации, висши училища, посредници, финансиращи институции, чието взаимодействие превръща една идея в процес, продукт или услуга. В националната иновационна система влизат технологични паркове,

иновативни клъстери, иновативни предприятия, бизнесинкубатори за иновативни предприятия, центрове за трансфер на технологии и др. ;

6. „иновативно предприятие“ е това предприятие, което: през една от последните три години е направило инвестиции в НИРД в рамките на 5% от приходите от дейността си и/или има функциониращо поне една година обособено звено, извършващо НИРД дейности, и/или през последната година е въвело продуктова или процесна или организационна иновация.

7. „посредници“ са организациите, които свързват елементите на националната иновационна система в процеса на създаване, разпространение и реализацията на иновациите;

8. „висококвалифициран персонал“ са изследователи, инженери, проектантите и маркетинг мениджъри с минимум бакалавърска образователна степен и не по-малко от 5 години съответен професионален опит. Докторантурата се зачита като съответен професионален опит.

9. „иновативен клъстер“ е групиране на независими предприятия – иновативни, новоучредени предприятия, малки, средни и големи предприятия, както и научно-изследователски организации – работещи в определен отрасъл и район и имащи за цел да стимулират иновационната дейност чрез насърчаването на интензивни взаимодействия, споделяне на умения и обмен на знания и мнения и допринасящи ефективно за осъществяването на технологичен трансфер, работа в мрежа и разпространение на информация между предприятията в клъстера.

10. „технологичен парк“ е институционално обособено пространство, което създава благоприятни условия за разработване, внедряване и пазарна реализация на модерни технологии и научно-приложни разработки чрез обединените усилия на научни, изследователски и образователни институции, високотехнологични предприятия, частни предприемачи и инвеститори, държавата и местните власти.

11. „бизнес инкубатор за иновативни предприятия“ е структура/институция, предоставяща услуги по бизнес инкубиране на регионално равнище (NUTS 2, 3 и 4), която е инфраструктурно обособена и разполага с необходимите ресурси и капацитет за предоставяне на интегрирана подкрепа на стартиращи иновативни предприятия, като дейностите/услугите по бизнес инкубиране могат да включват предоставяне на помещения за ползване от предприятията за определен период от време при гъвкави схеми за наемане, осигуряване на базови офис услуги и оборудване, консултантски, информационни, обучителни и други специализирани услуги, необходими за развитие и укрепване на предприятията в началната фаза на тяхното развитие.

12. „грантово финансиране“ е безвъзмездно предоставяне на цялостна или частична финансова помощ за постигане на определена цел или резултат.

## **ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**§ 2.** В Закона за насърчаване на инвестициите (обн., ДВ, бр. 97 от 1997 г., бр. 99 от 1997 г., бр. 29 и бр. 153 от 1998 г., бр. 110 от 1999 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 37 и бр. 40 от 2004 г., изм., бр. 34, бр. 59, бр. 65, бр. 82 бр. и бр.86 от 2006 г., бр. 42 от.2007 г., бр. 69 от 2008 г.; бр. 41 бр. и бр. 82 от.2009 г.; бр. 18, бр. 88 и бр. 100 от 2010 г., изм., бр. 38, бр. 45 и бр. 82 от 2012 г., изм., бр. 15, бр., 16 и бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 14, бр. 32 и бр. 61 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. Член 11а и 11б се отменят.
2. В чл. 11в, ал.1 думата „агенцията“ се заменя с „Агенцията за икономически растеж, наричана по-нататък „агенцията““.

3. В чл. 22а, ал. 6 думите „по чл. 116, т.5“ се заменят с по чл. 10, т. 15 от Закона за иновациите.
4. В чл. 22и, т. 8 думите „116, т.5“ се заменят с по чл. 10, т. 15 от Закона за иновациите.

**§ 3** В Закона за малките и средните предприятия (обн., ДВ, бр. 84 от 1999 г., изм. и доп., бр. 80 и бр. 92 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 28 от 2002 г., бр. 64 от 2004 г., бр. 34, бр. 59 и бр. 80 2006 г., бр. 53 от 2007 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. изм., бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. Член 6-8 се отменят.
2. В чл. 11, ал. 4 думата „агенцията“ се заменя с „Агенцията за икономически растеж“

**§ 4.** В чл. 37е, ал. 2 от Закона за храните (обн. - ДВ, бр. 90 от 1999 г.; бр. 102 от 2003 г.; бр. 70 от 2004 г.; бр. 87, бр. 99 и бр. 105 от 2005 г.; бр. 30, бр. 31, бр. 34, бр. 51, бр. 55 и бр. 96 от 2006 г., бр. 31 и бр. 51 от 2007 г., бр. 36 и бр. 69 от 2008 г.; бр. 23, бр. 41, бр. 74, бр. 82 и бр. 93 от 2009 г., бр. 23, бр. 25, бр. 59, бр. 80 и бр. 98 от 2010 г. бр. 8 от 2011 г., бр. 54 и бр. 77 от 2012 г.; бр. 68 от 2013 г., бр. 26 от 2014 г.; бр. 14 и бр. 56 от 2015 г.) думите „Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия“ се заменят с „Агенцията за икономически растеж“.

**§ 5** В чл. 25, ал. 2 от Закона за чужденците в Република България (обн. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм., бр. 70 от 1999 г.; бр. 42 бр. и бр. 112 от 2001 г.; бр. 45 и бр. 54 от 2002 г.; бр. 37 бр. и 103 от 2003 г.; бр. 37 и бр. 70 от 2004 г.; бр. 11, бр. 63 и бр. 88 от 2005 г.; бр. 30 и бр. 82 от 2006 г.; бр. 11, бр. 29, бр. 52, бр. 63 и бр. 109 от 2007 г.; бр. 13, бр. 26, бр. 28 и бр. 69 от 2008 г., бр. 12, бр. 32, бр. 36, бр. 74, бр. 82 и бр. 93 бр. 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и бр. 43 от 2011 г.; бр. 21 и бр. 44 от 2012 г. ; бр. 16, бр. 23, бр. 52, бр. 68, бр. 70 и бр. 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г.; бр. 14 бр., 79 и бр. 80 от 2015 г.) думите „Българската агенция за инвестиции“ се заменят с „Агенцията за икономически растеж“.

**§ 6.** Навсякъде в Закона за корпоративното подоходно облагане (обн. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.; бр. 52, бр. 108 и бр. 110 от 2007 г., бр. 69 и бр. 106 от 2008 г., бр. 32, бр. 35 и бр. 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, бр. 31, бр. 35, бр. 51, бр. 77 и бр. 99 от 2011 г., бр. 40 и бр. 94 от 2012 г., бр. 15, бр. 16, бр. 23, бр. 68, бр. 91, бр. 100 и бр. 109 от 2013 г., бр. 1, бр. 105 и бр. 107 от 2014 г.; бр. 12, бр. 22, бр. 35, бр. 79 и бр. 95 от 2015 г.) думите „Българската агенция за инвестиции“ се заменят с „Агенцията за икономически растеж“.

**§ 7.** (1) Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия към министъра на икономиката и Българската агенция за инвестиции към министъра на икономиката се преобразуват в Агенция за икономически растеж към министъра на икономиката.

(2) Дейността, бюджетите, активите, пасивите, архивът и другите права и задължения на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия към министъра на икономиката и Българската агенция за инвестиции към министъра на икономиката преминават към Агенцията за икономически растеж към министъра на икономиката.

(3) Трудовите и служебните правоотношения на служителите на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия към министъра на икономиката и Българската агенция за инвестиции към министъра на икономиката преминават към Агенцията за икономически растеж съгласно чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител.

(4) Извън случаите по ал. 3, служебните и трудовите правоотношения на служителите от преобразуваните Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия и Българската агенция за инвестиции, чиито функции не преминават към Изпълнителната агенция за икономически растеж, се уреждат от изпълнителния директор на Агенцията за икономически растеж при условията и по реда на чл. 328, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда, съответно при условията и по реда на чл. 106, ал. 1, т. 2 или чл. 106, ал. 1, т. 5 и 6 от Закона за държавния служител.

(5) Агенцията за икономически растеж встъпва в правата и задълженията на Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия и на Българската агенция за инвестиции по сключените от тях договори, включително и по Оперативни програми, финансирани със средства от Европейския съюз.

(6) За обезпечаването на функциите и дейностите, създадени с този закон се отпускат средства извън утвърдените със Закона за държавния бюджет за съответната година разходи на Министерството на икономиката.

(7) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема Устройствен правилник на Агенцията за икономически растеж.

(8) В тримесечен срок от обнародването на този закон в "Държавен вестник", Министерският съвет привежда в съответствие подзаконовата нормативна уредба.

**§ 8.** Законът влиза в сила три месеца след обнародването му, с изключение на § 7, ал. 6 и 7, които влизат в сила от деня на обнародването му.